

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoE/51/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6815202879
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6815202879.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom 831 04 Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 45 869 464, zastúpený splnomocnenou advokátkou JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., so sídlom 821 01 Bratislava, Martinčekova 13, proti povinnému B. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX T., L. XXX, v exekučnom konaní vedenom súdnym exekútorom JUDr. Ing. Jánom Gasperom, PhD., so sídlom Exekútorský úrad 979 01 Rimavská Sobota, Kálmána Mikszatha 268 pod spisovou značkou Ex 2420/15, o vymoženie pohľadávky v sume 1327,76 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Revúca č.k. 10Er/462/2015-12 zo dňa 29.09.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil exekučné konanie s poukazom na znenie ustanovenia § 104 ods. 1 a podľa § 159 ods. 3 O.s.p., v spojení s ustanovením § 251 ods. 4 O.s.p. pre neodstrániteľný nedostatok podmienky konania a to právoplatne rozhodnutej veci - res iudicata. V odôvodnení uznesenia exekučný súd uviedol, že zo žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyplýva, že exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok sp. zn.: I. Stáleho rozhodcovského súdu pri Slovenskej rozhodcovskej, a.s. zo dňa 10.06.2011 (ďalej „rozhodcovský rozsudok“). Exekučný súd vo svojom uznesení uviedol, že pri skúmaní podmienok konania zistil procesnú prekážku, ktorú nemožno odstrániť, keď lustráciou v súdnom registri zistil, že na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 7Er/260/2011 sa viedlo exekučné konanie v prospech toho istého oprávneného, voči tomu istému povinnému, a to na základe toho istého exekučného titulu. Súd uznesením č.k. 7Er/260/2011-22 zo dňa 08.10.2012 žiadosť súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a to po preskúmaní rozhodcovskej doložky obsiahnutej v čl. 10.2. Všeobecných obchodných podmienok, na podklade ktorej bol vydaný exekučný titul, pričom súd dospel k záveru o neplatnosti tohto dojednania a rozhodcovský rozsudok tak je nulitný právny akt, n apodklade ktorého exekúciu nemožno viesť. Následne bolo exekučné konanie zastavené uznesením Okresného súdu Revúca č.k. 7Er/260/2011-71 zo dňa 07.03.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 02.04.2014. Oprávnený aj napriek tomu, že súd exekučné konanie zastavil pre neprípustnosť vedenia exekúcie, sa opakovane domáhal voči povinnému plnenia z toho istého rozhodcovského rozsudku. Exekučný súd ďalej vo svojom uznesení uviedol, že res iudicata je procesnou prekážkou, ktorú nemožno odstrániť. V exekučnom konaní pôjde o totožnú vec, ak pôjde o ten istý exekučný titul a účastníkmi konania budú tí istí účastníci. V konkrétnej veci mal súd preukázané, že sa jedná sa o tých istých účastníkov, o rovnaký predmet konania - vymoženie čiastky priznanej exekučným titulom a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje práv, teda identický exekučný titul vydaný z dôvodu neuhradenia záväzkov povinného zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.11.2008. Exekučný súd v závere odôvodnenia potom zhrnul, že v danom prípade súd už právoplatne rozhodol, že exekúcia vedená na podklade predmetného rozhodcovského rozsudku je neprípustná, exekučné konanie bolo právoplatne zastavené a toto rozhodnutie predstavuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci a ďalšie návrhy na vykonanie exekúcie nie sú prípustné.

Proti uzneseniu exekučného súdu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie. V odvolaní oprávnený uviedol, že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.), súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. d) O.s.p) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p). V predmetnej fáze exekučného konania príslušný exekučný súd rozhodol výlučne o podanom návrhu na vydanie poverenia, pričom prípustnými výsledkami sú buď vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo vydanie uznesenia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia. Zamietnuť žiadosť o vydanie poverenia je exekučný súd oprávnený výlučne v prípade, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom. Exekučný súd napriek tomu o návrhu na vydanie poverenia nerozhodol, ale bez zákonného oprávnenia rozhodol uznesením o zastavení exekučného konania. Oprávnený uviedol, že v danom prípade je v exekučnom konaní nemožnosť existencie prekážky rozhodnutej veci (res iudicata). Exekučný súd neprávne aplikoval § 251 ods. 4, § 159 ods. 3, § 104 ods. 1 prvá veta, § 109 O.s.p., pretože v exekučnom konaní nie je možné na predchádzajúce konanie, ktoré sa skončilo uznesením o zastavení exekúcie podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní aplikovať zásadu res iudicata. V zmysle § 159 ods. 3 O.s.p., je potrebné vecou chápať len autoritatívne rozhodovanie o hmotnoprávných právach a povinnostiach účastníkov konania. Na vytvorenie prekážky rozhodnutej veci je nutné, aby vec bola meritórne prejednaná a aby bolo o tejto právnej veci rozhodnuté. Oprávnený tvrdí, že exekučné konanie nemá vo svojom predmete "vec", ktorej by sa mohlo právoplatne rozhodnúť. Exekučné konanie predstavuje len vykonávacie konanie, ktorého obsahom je nútený výkon už právoplatne rozhodnutej veci. Exekučné konanie nemá merito veci, o ktorom by sa rozhodovalo ale len proces. Akékoľvek skončenie exekučného konania, preto nie je spôsobilé vytvoriť prekážku rozhodnutej veci. Oprávnený taktiež namieta prekročenie zákonných limitov preskúmania žiadosti o vydanie poverenia podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Z povahy veci nie je možné priznať exekučnému súdu väčší rozsah vecnej preskúmvacej pôsobnosti, než ako v prospech zákonnej úpravy nesvedčia nielen jazykové, logické, axiologické a systematické dôvody, ale aj premenné historického výkladu. V tomto štádiu súd nie je oprávnený rozhodovať ani o zastavení konania a to už vôbec nie pokiaľ sa nevysporiadal s otázkou udelenia, respektíve neudelenia poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Oprávneným má rovnako za to, že postupom súdu došlo k odňatiu možnosti účastníka konania konať pred súdom a konštruovaním nového skutkového stavu bez účasti oprávneného aj k odňatiu možnosti vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a k skutkovému stavu. Opravný taktiež namieta porušenie právnej istoty a legitímnych očakávaní, keď exekučné súdy v skutkovo a právne obdobných veciach poverenie vydávajú aj zamietajú. Oprávnený však opakovane zdôraznil, že súdy v exekučnom konaní nepreskúmvajú vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale realizujú svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, teda oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom formulovanými požiadavkami. Postupom súdu došlo taktiež k neprimeranému zvýhodňovaniu povinného pred exekučným súdom, čím bol porušený princíp rovnosti účastníkov konania, keďže bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek právny úkon sa nezákonne zvýhodňuje na základe jeho postavenia. Exekučný súd tak nahrádza pasivitu povinného svojím konaním a svojou vôľou bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek úkon. Exekučný súd svojím postupom znemožnil oprávnenému uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku. Oprávnený na podporu svojich argumentov v odvolaní citoval z viacerých rozhodnutí všeobecných súdov, ako aj z nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky. Na základe uvedeného oprávnený navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zmenil tak, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyhovie, alternatívne, aby príslušný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu 1. stupňa na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Vychádzajúc z ustanovenia § 215 ods. 4 O.s.p. na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Podľa § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku, exekúciu môže súd zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona.

Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata, § 159 ods. 3 O.s.p.) patrí k procesným podmienkam konania a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Rozlišujeme procesné podmienky na strane súdu, na strane účastníkov konania, negatívne procesné podmienky a tzv. „ďalšie procesné podmienky“ (ku ktorým patrí napr. podmienka zaplatenia súdneho poplatku). Negatívne procesné podmienky civilného konania, medzi ktoré patrí prekážka veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata) a prekážka veci začatej (litispendencia), sú upravené v Občianskom súdnom poriadku v ust. § 159 ods. 3 (res iudicata) a § 83 (litispendencia). Posudzovanie negatívnych procesných podmienok prichádza do úvahy aj v exekučnom konaní. Prekážku litispencie v rámci stretu dvoch exekučných konaní upravuje výslovne § 36 ods. 3 Exekučného poriadku. Vzhľadom na to, že prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je v Exekučnom poriadku výslovne upravená, podľa § 251 ods. 4 O.s.p. je potrebné použiť subsidiárne ustanovenia O.s.p. s tým, že je potrebné zohľadniť aj špecifiká exekučného konania (podľa uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 311/2012 zo dňa 28.03.2013 prekážka právoplatne rozhodnutej veci sa v exekučnom konaní posudzuje primerane k špecifikám tohto konania). V občianskom súdnom konaní platí, že pokiaľ bolo rozhodnuté procesne, a teda nie meritórne, nepredstavuje rozhodnutie o zastavení konania prekážku res iudicata. V exekučnom konaní však dochádza k zastaveniu exekučného konania alebo exekúcie aj z dôvodov hmotnoprávných, ktoré možno stavať na roveň zamietnutia návrhu v tzv. základnom, sporovom konaní. V takomto prípade predstavuje zastavenie exekučného konania, res. exekúcie prekážku veci právoplatne rozhodnutej, pretože exekučný súd právne vec posúdil aj z hľadiska hmotnoprávneho základu oprávneným uplatneného nároku voči povinnému. Nejde preto len o výslovne procesné rozhodnutie. Nakoľko Exekučný poriadok nepripúšťa obnovu konania (§ 36 ods. 5 Exekučného poriadku), potom pri novom návrhu na vykonanie exekúcie sa nevylučuje skúmanie všetkých podmienok exekučného konania, teda aj podmienky neexistencie prekážky, ktorá by bránila vedeniu exekúcie. Ak však dôjde k zastaveniu exekúcie z procesných dôvodov, napr. oprávnený navrhne zastavenie exekúcie, nebráni neskôr oprávnenému prekážka veci rozhodnutej v tom, aby návrh na vykonanie exekúcie podal znova. O totožnosť účastníkov ide najmä vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok medzi tými istými účastníkmi. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singularnej sukcesie.

V konkrétnej veci odvolací súd, oboznámiac sa s obsahom spisu zistil, že oprávnený podal dňa 15.03.2015 návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému. Dňa 27.04.2015 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ako exekučný titul predložil Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná a.s., Bratislava sp. zn. I. zo dňa 10.06.2011, ktorým zaviazal povinného na zaplatenie sumy 1327,76 Eur s príslušenstvom. Hmotnoprávny základ rozhodcovským rozsudkom priznaného nároku bola Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.12.2008 Súčasťou zmluvy sú aj Obchodné podmienky pre úver (verzia 2/2008), pričom v zmluve o úvere v bode 3. čl. 7 so zmluvné strany stanovili, že všetky spory, ktoré vzniknú z predmetnej zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené výlučne pred konkrétnym rozhodcovským súdom v zmysle rozhodcovskej doložky obsiahnutej vo Všeobecných obchodných podmienkach. Od tejto rozhodcovskej doložky si odvodil svoju právomoc rozhodcovský súd.

Z odôvodnenia uznesenia exekučného súdu, ako aj z obsahu pripojeného spisu 7Er/260/2011 je zrejmé, že exekučný súd sa pred rozhodovaním podľa ustanovenia § 44 Exekučného poriadku oboznámil s obsahom spisu vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 7Er/260/2011, z ktorého súd zistil, že v danej exekučnej veci podal totožný oprávnený návrh na vykonanie exekúcie proti totožnému povinnému a ako exekučný titul priložil totožný rozhodcovský rozsudok sp. zn. I. zo dňa 10.06.2011 Stáleho

rozhodcovského súdu spoločnosti Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná a.s., Bratislava. Uznesením číslo konania 7Er/260/2011 - 22 zo dňa 08.10.2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoE/18/2013-37 zo dňa 27.02.2013 súd predmetný exekučný titul vyhodnotil ako nulitný právny akt, nakoľko právomoc rozhodcovského súdu, ktorý exekučný titul vydal, bola založená na rozhodcovskej doložke, ktorú súd považoval za absolútne neplatný právny úkon z dôvodu, že ide o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Z uvedeného dôvodu bolo následne exekučné konanie uznesením č.k. 7Er/260/2011-71 zo dňa 07.03.2014 zastavené. Rozhodnutie exekučného súdu o zastavení exekúcie nadobudlo právoplatnosť dňa 02.04.2014.

V danom prípade súd rozhodol v štádiu exekučného konania, v ktorom súd posudzuje splnenie procesných predpokladov, za ktorých sa súdnemu exekútorovi udeľuje poverenie na vykonanie exekúcie (§ 44 Exekučného poriadku). Zo spisu vyplýva, že obidve exekučné konania, teda exekučné konanie vedené na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 7Er/260/2011, ako aj neskoršie exekučné konanie vedené na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 10Er/462/2015, boli podľa § 36 ods. 2 Exekučného poriadku začaté návrhom na vykonanie identickej exekúcie týkajúcej sa rovnakých účastníkov, na základe rovnakého exekučného titulu za účelom vymoženia rovnakého nároku. Napriek právoplatnému a vykonateľnému rozhodnutiu okresného súdu ten istý oprávnený podal proti tomu istému povinnému opakovane návrh na vykonanie exekúcie, a to na podklade toho istého exekučného titulu napriek tomu, že exekúcia bola zastavená pre materiálnu nevykonateľnosť tohto konkrétneho exekučného titulu. Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vydaný vo forme rozhodcovského rozsudku je materiálne vykonateľný, ale v danom prípade súd už raz vyslovil právny názor, že vykonanie exekúcie na základe predloženého exekučného titulu je neprípustné.

Exekučný súd vo svojom uznesení správne skonštatoval, že res iudicata je procesnou prekážkou, ktorú nemožno odstrániť, nakoľko súd už raz právoplatne rozhodol, že exekúcia vedená na podklade predmetného konkrétneho rozhodcovského rozsudku je neprípustná a exekučné konanie bolo právoplatne zastavené (§ 44 ods. 4 Exekučného poriadku), pričom nový návrh neuvádza žiadne nové dôvody, pre ktoré by mal exekučný súd totožný exekučný titul inak právne posudzovať. Predošlé rozhodnutie exekučného súdu teda predstavuje prekážku rozhodnutej veci.

Záverom považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že z hľadiska princípu právnej istoty nie je v právnom poriadku možné, aby v jednom exekučnom konaní súd vyslovil neprípustnosť exekúcie pre materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu a po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia oprávnený znovu podal návrh na vykonanie exekúcie, na podklade ktorého by sa úspešne domohol nároku na podklade exekučného titulu, ktorý bol v inej exekučnej veci v prospech totožného oprávneného a vedenej voči totožnému povinnému vyhlásený exekučným súdom za nespôsobilý exekučný titul z dôvodu jeho materiálnej nevykonateľnosti, brániacej vedeniu exekúcie.

Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.